

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

асп. Руденко В.О., студент Ковальова А.І.

Сьогодні інформація є четвертим рівноважливим ресурсом підприємства і невід'ємним фактором діяльності поряд із фінансовими, матеріальними і трудовими ресурсами

На кожному підприємстві виробляються власні методики класифікації інформації за важливістю, способів її добору і сортування, а також ранжування. В основі таких методик покладено завдання визначення якісних характеристик інформації. На підприємстві це завдання вирішується з врахуванням впливу таких якісних факторів, як: обсяг, достовірність, цінність, насиченість та відкритість інформації тощо

Інформаційний попит, який виникає в процесі управління, визначається інформаційними потребами, які зумовлюють його зміст, обсяг, структуру і динаміку. Сферу охоплення інформаційного попиту визначають основні функції функціонування підприємства. В умовах ринку слід виділити три основні групи численних користувачів інформації:

- внутрішні, які безпосередньо працюють на підприємстві;
- зовнішні прямі, які знаходяться за межами фірми, але мають пряму фінансову зацікавленість в його діяльності;
- зовнішні непрямі, які мають непрямую зацікавленість.

Інформаційні ресурси підприємства - це сукупність інформації, яку можна отримати на підприємстві. [65;189]

Інформаційні ресурси існували завжди, але до вступу людства в інформаційну фазу розвитку ці ресурси в силу своєї специфіки не розглядалися як економічна категорія. Інформаційні ресурси можуть бути реальними та віртуальними. *Реальні* - це ті, які на момент потреби в них містяться на підприємстві. *Віртуальні* - це ті, яких на момент потреби в них реально на підприємстві немає, але вони можуть бути отримані ззовні чи розраховані за допомогою інформаційної системи управління підприємством (ІСУП). Ця інформація може бути отримана із зовнішніх джерел в рамках певних правил або за рахунок залучення автоматизованого оброблення наявної інформації і вироблення якісно нової.

У загальному випадку джерелами економічного ефекту від впровадження ІС на підприємствах можуть бути:

- зниження трудомісткості робіт на будь-яких стадіях організації й підготовки виробництва, властиво виробництва, збуту, що приводить до підвищення продуктивності праці й зниженню собівартості продукції;

- економія виробничих ресурсів: жива праця, сировина, матеріали, паливо, енергія, капітальні вкладення у виробничі фонди;

- зниження браку, підвищення якості продукції, скорочення строків виконання існуючих замовлень і поява нових, збільшення обсягів збуту продукції за рахунок підвищення оперативності і якості прийнятих управлінських рішень;

- додатковий дохід, одержуваний за рахунок вирішення завдань, спрямованих на підвищення ефективності виробництва й збуту, раніше (без ІС) не розв'язуваних. Тут необхідно відзначити, що впровадження ІС здатне змінити сам характер праці, з'являється можливість зосередитися на рішенні справді творчих неформальних завдань, а рутинну роботу перекласти на ІС. У результаті з'являється можливість вирішувати завдання, раніше в принципі не розв'язувані або ж вимагали величезних витрат (наприклад, комп'ютерне моделювання процесів і явищ дозволяє «програти» різні ситуації без проведення тривалих і дорогих випробувань або ж звести їх до мінімуму);

- підвищення ефективності (продуктивності) праці осіб, що працюють із ІС під впливом соціально-психологічних факторів;

- дохід від реалізації майна, що стало непотрібним після впровадження ІС.

Для оцінки ефективності інформаційної технології (ІТ) використовують, насамперед, показники рентабельності, акціонерну вартість компанії, функціонально-вартісний аналіз (ФВА) і сукупну вартість володіння (СВВ). Під методами обчислення рентабельності розуміють всі підходи, пов'язані з вираженням очікуваного ефекту в грошовій формі, а також з використанням, прямо або в модифікованій формі, співвідношення грошових витрат і результатів як критерій для відбору проектів.